

Nader onderzoek ransuil en Broedvogelschouw tijdelijk bewoonde nesten

Noordelijke Dwarsweg 94-96 en Knibbelweg 18F Te Zevenhuizen Gemeente Zuidplas

Rapport nr. 2020029a
April 2021

Taharo
Ecologisch advies
Valleiweg 51
30911 DB Rhenen
www.taharo.nl

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Doel	2
1.3 Leeswijzer	2
2. OMSCHRIJVING PLANGEBIED	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Aanwezige ecotopen	4
2.3 Toekomstige (gewenste) situatie	4
3. WERKWIJZE	7
3.1 Ransuil	7
3.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermden nesten	7
4. RESULTATEN	9
4.1 Ransuil	9
4.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermden nesten	9
5. EFFECTEN	9
5.1 Ransuil	10
5.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermden nesten	10
6. TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING	11
6.1 Ransuil	11
6.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermden nesten	11
7. CONCLUSIES	12
7.1 Ransuil	12
7.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermden nesten	12

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen om een herontwikkeling te realiseren aan de Noordelijke Dwarsweg 94-96 en de Knibbelweg 18F te Zevenhuizen. Hiervoor zal een kassencomplex gesloopt worden en zal een coniferenrij wat een braakliggend terrein omringt, gekapt en verwijderd worden. Er zal bestrating verdwijnen en de bestaande vegetatie met o.a. houtopslag met vnl. een kleine hoeveelheid bramen, kruiden- en grasvegetatie verdwijnen.

Om te voldoen aan nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat de ingreep plaatsvindt, een onderzoek te doen naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna.

Om de effecten van de plannen op natuurwaarden te bepalen is door Taharo op 17 november 2020 een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Uit dat onderzoek bleek dat een deel van het plangebied mogelijk geschikt is voor ransuil (*Asio otus*). Met name de omringende coniferenrij kan mogelijk gebruikt worden als rustplaats (slaapplaats) in de winter of als nestplaats voor de ransuil. Nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen van ransuil zijn jaarrond beschermd, het verwijderen van een slaapplaats of nest van de ransuil is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het braakliggend terrein is mogelijk geschikt als foerageergebied voor ransuil.

Door het verdwijnen van met name de rij coniferen kan mogelijk leefgebied van de ransuil verdwijnen.

0.1 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er mogelijk jaarrond beschermde nesten van de ransuil aanwezig in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige ransuilen?
- Zijn er momenteel tijdelijk bewoonde nesten van vogels aanwezig?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?

0.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het plangebied, voor wat betreft de huidige en de toekomstige situatie. In hoofdstuk 3 worden de methode van werken en de onderzoeksinspanning beschreven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het ransuil onderzoek gepresenteerd. De mogelijke effecten van de ingreep worden gerelateerd aan de aanwezige verblijfplaatsen van ransuil in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 bestaat uit een toetsing aan de Wet natuurbescherming, terwijl in hoofdstuk 7 de conclusies weergegeven zijn.

2 OMSCHRIJVING ONDERZOEKSGBIED

2.1 Huidige situatie

Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Noordelijke Dwarsweg 94-96 en de Knibbelweg 18F te Zevenhuizen (Gemeente Zuidplas) in het oostelijk deel van Zevenhuizen, aan de rand van het dorp. Volgens de topografische kaart van Nederland kaartblad 38A (schaal 1:25.000) zijn de coördinaten van het midden van het onderzoeksgebied $X = 100.413$, $Y = 447.521$.

Het onderzoeksgebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1. Luchtfoto met het onderzoeksgebied rood omlijnd

Het onderzoeksgebied betreft een deel van het terrein van de Welkoop te Zevenhuizen wat bestaat uit een braakliggend terrein met een kassencomplex daarnaast. Het braakliggend terrein bevat vooral veel pionierskruiden en gras. Aan de randen zijn her en der wat bramenstruiken. Dit deel van het onderzoeksgebied is omringd door hoge coniferen. Op het terrein stond tijdens het veldonderzoek nog een caravan gestald. Langs het braakliggend terrein aan de noordoost en de zuidoostzijde is een watergang, die net buiten de begrenzing van het onderzoeksgebied valt. De ingang van het onderzoeksgebied is bereikbaar door een betonnen bruggetje over de watergang. Aan de zuidwestzijde is een buiten gebruik geraakt kassencomplex, wat onderdeel uitmaakt van het onderzoeksgebied.

Figuren 3 t/m 9 geven een impressie van het onderzoeksgebied.

Figuur 2. Topografische kaart onderzoeksgebied (rode ster)

2.2 Aanwezige ecotopen

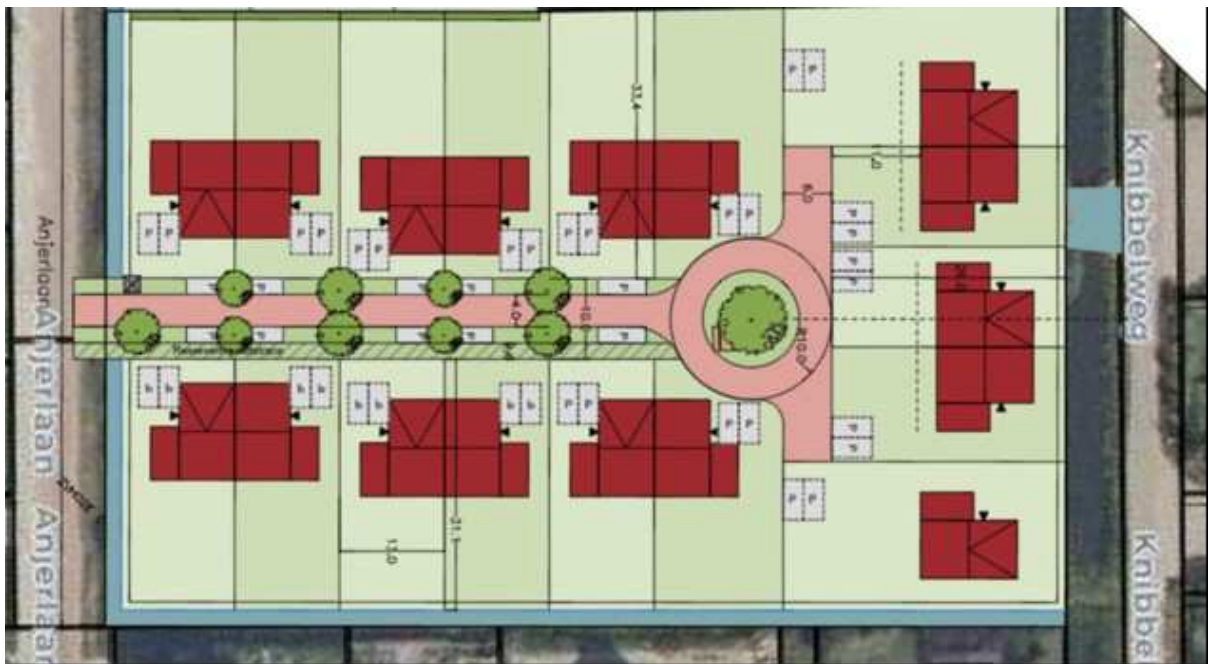
Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Kassencomplex
- Bestrating
- Bomen (m.n. coniferen)
- Struweel
- Gras en kruiden vegetatie

2.3 Toekomstige gewenste situatie

In de toekomst worden de kassen en het opgaande groen verwijderd en wordt het gehele onderzoeksgebied bouwrijp gemaakt om plaats te maken voor 17 grondgebonden woningen. Figuur 3 geeft de gewenste toekomstige inrichting van het gebied weer.

Figuur 3. Gewenste toekomstige inrichting van het onderzoeksgebied

Figuur 4. Noordoostelijke coniferenhaag

Figuur 5. Noordoostelijke coniferenhaag

Figuur 6. Zuidoostelijke coniferenhaag

Figuur 7. Zuidoostelijke coniferenhaag

Figuur 8. Overzicht kassencomplex aan de zuidwestzijde van het onderzoeksgebied

Figuur 9. De coniferenhaag is aan de onderzijde tamelijk kaal over de gehele linie, waardoor hij goed te schouwen viel.

3 WERKWIJZE

3.1 Ransuil

Slaapplaatsen van ransuilen worden vaak in bewoond gebied aangetroffen, in dorpen of aan de rand van steden. De slaapplaatsen worden vaak jarenlang achtereen gebruikt. In gebieden waar ransuilen broeden zijn meestal ook slaapplaatsen aanwezig. Meestal wordt in naaldbomen geslapen, maar ook in hulst en klimop. Verse braakballen en poep onder de slaapbomen zijn de beste indicatie voor een in gebruik zijnde slaapplaats, en vaak de eerste aanwijzing voor een nieuw ontdekte slaapplaats. Ransuilen slapen soms in een solitaire boom, maar meestal in een aantal bij elkaar staande bomen. De slaapplaatsen kunnen soms wat diffuser zijn, vooral na verstoring. De beste tijd om slaapplaatsen te onderzoeken is december en januari.

In de coniferen haag kan een slaapplaats van de ransuil aanwezig zijn, maar de haag kan mogelijk ook gebruikt worden als nestplaats. Nestplaatsen kunnen het best worden onderzocht vanaf 15 maart waarbij de veldbezoeken in de ochtend worden uitgevoerd.

Voor het in kaart brengen van slaapplaatsen is op drie avonden, te weten 30 december 2020, 22 januari 2021 en 3 februari 2021 een avond/nachtonderzoek uitgevoerd om uitvliegende uilen te tellen. Tijdens deze schemer-/ nachtonderzoeken is op diverse plaatsen binnen en nabij het plangebied, meerdere malen op een avond, de territoriumroep van een ransuil afgespeeld om deze uilensoort te detecteren. Een eventueel aanwezige ransuil reageert op deze roep van de indringer. Daarnaast is in het voorjaar overdag op 29 maart 2021 en 8 april 2021 onder geschikte weersomstandigheden actief gezocht naar nesten, krijtsporen, braakballen en andere sporen van ransuil.

De inventarisaties zijn voor slaapplaatsen zijn uitgevoerd door twee ervaren ecologen m.b.v. verrekijker en een fototoestel. Voor zover mogelijk is voor determinatie een foto gemaakt. De inventarisatie van nesten is eveneens uitgevoerd door een ecooloog met verrekijker en fototoestel.

Bij de inventarisaties is mede gebruik gemaakt van de Handleiding SOVON-broedvogelonderzoek, gezien het feit dat er voor ransuil geen BIJ12 kennisdocument of een standaard onderzoek bestaat. Verder is er bij het IVN IJssel en Gouwe en bij buurtbewoners navraag gedaan naar de aanwezigheid van ransuilen. Tabel 1 geeft de data en de weersomstandigheden weer van de afgelegde veldbezoeken.

3.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermde nesten

Omdat, gezien de grote woningbehoefte zowel lokaal als landelijk, de sterke behoefte bestaat om het project snel te hervatten is op 8 april 2021, tevens een schouw uitgevoerd naar bewoonde nesten in alle aanwezige houtige beplanting op het onderzoeksgebied, inclusief de coniferenrij, met als doel dat er snel gekapt kan worden, voordat er tijdelijk bewoonde nesten in de coniferenrij komen.

Alle bomen zijn onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Daarnaast is er op 8 april in de ochtend, op het tijdstip wanneer vogels het meest actief zijn, 3 uur gepost om te observeren of er vogels aanwezig waren die nest-indicerend gedrag vertoonden.

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/ onder	Weer	Temp.
30-12-2020	<u>Ransuil</u> Roestplek/ Slaapplek/ Foerageergebied	16.30-23.00	08.50-16.37	Wind gemiddeld 2 Bft Vrijwel geheel bewolkt Geen neerslag	2.5 °C
22-01-2021	<u>Ransuil</u> Roestplek/ Slaapplek/ Foerageergebied	17.00-24.00	08.34-17.09	Wind gemiddeld 3 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	2.3 °C
03-02-2021	<u>Ransuil</u> Roestplek/ Slaapplek/ Foerageergebied	17.30-24.00	08.18-17.29	Wind gemiddeld 2 Bft Zwaarbewolkt Geen neerslag tijdens de waarnemingen	7.8 °C
29-03-2021	<u>Ransuil</u> Nesten/ Roestplek/ Foerageergebied	09.15 -10.15	07.19/ 20.09	Wind gemiddeld 3 Bft Onbewolkt Geen neerslag	17,5°C
08-04-2021	<u>Ransuil</u> Nesten/ Roestplek/ Foerageergebied	08.00-11.00	06.56/ 20.27	Wind gemiddeld 3 Bft Gedeeltelijk bewolkt Geen neerslag	8.6°C

Tabel 1. Bezoeken i.v.m. mogelijke aanwezigheid van ransuilen

4 RESULTATEN

4.1 Ransuil

Op drie avonden, te weten 30 december 2020, 22 januari 2021 en 3 februari 2021, is gepost in en rond het plangebied, met name langs de randen van de conifeerhaag, aan beide kanten van de haag. Hierdoor was tijdens de waarnemingen constant zicht op eventueel uitvliegende uilen. Op geen enkel moment tijdens deze avonden is een uitvliegende uil waargenomen. Er zijn sowieso geen vogels waargenomen tijdens deze drie avonden.

Op 29 maart en op 8 april is wederom gezocht naar sporen van ransuil. Er zijn op slechts een plek onder de coniferen haag een paar krijtsporen aangetroffen. Hier waren echter geen braakballen, of andere sporen van ransuil bij aanwezig, maar er lag wel een halve schaal van een uitgekomen ei van een houtduif. Er werd geen nest aangetroffen in deze boom, dat nest was blijkbaar al verwaaid. Het duivenjong was blijkbaar al uitgevlogen, want er was geen enkel spoor van een bewoond nest, niet van de ransuil, maar ook niet meer van de houtduif.

Er is contact geweest met dhr. Robin Stalman van de lokale IVN-groep IJssel en Gouwe, die aangaf dat in de buurt van het onderzoeksgebied geen ransuilen waargenomen of bekend zijn. Wel zijn volgens hem regelmatig ransuilen waargenomen in de bosschages naast de kruising Plasweg-Sniepweg in Zuidplas, daar is wel een vaste verblijfplaats van ransuilen bekend, maar deze, bij het IVN bekende, nestplaats ligt op 4,7 km van de conifeerhaag aan de Knibbelweg.

4.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermde nesten

Er is op 8 april 2021 tijdens deze schouw in geen enkele boom of struik een nest aangetroffen van welke vogel dan ook. In de bomen en struiken waren op 8 april geen nesten aanwezig.

Er is op 8 april 2021 vanaf 8 uur 's morgens tot 11 uur 's morgens gepost om te controleren of er vogels heen en weer vlogen en bezig waren met nestbouw. Er waren wel enkele vogels aanwezig, zoals een langs vliegende tiftjaf, een paar overvliegende Turkse tortels en een ekster maar deze vertoonden richting de houtige beplanting geen gedrag wat duidde op nestbouw. Er is geen nest-indicerend gedrag geconstateerd.

5 EFFECTEN OP VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE EN/OF TIJDELIJK BESCHERMDE NESTEN

5.1 Ransuil

Op geen van de drie avonden 30 december 2020, 22 januari 2021 en 3 februari 2021 zijn exemplaren van ransuilen waargenomen. Er zijn eveneens geen ransuilen gehoord. Er is geen slaapplek voor ransuilen aanwezig in de coniferen op het onderzoeksgebied.

Op 29 maart en 8 april zijn geen nesten, exemplaren, braakballen of andere sporen van ransuilen aangetroffen. In de coniferen is geen jaarrond beschermd nest van ransuil aanwezig.

Dit wordt bevestigd door de lokale uilendeskundigen, en eveneens door de overburen die gevraagd is of ze wel eens ransuilen hebben waargenomen. Noch de burens, noch de lokale vogelwerkgroep haag zijn steenuilen aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Echter, de steenuil heeft zijn foerageergebied in de landerijen en mogelijk in het paardenweitje. Deze blijven volledig intact. Er verdwijnt geen verblijfplaats en ook geen foerageergebied van de steenuil. Negatieve gevolgen voor de steenuil zijn bij deze ingreep uitgesloten.

5.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermde nesten

De nestschouw voor tijdelijk beschermde nesten, van 8 april 2021, wijst uit dat er op deze dag geen nesten zijn gevonden en er ook geen aanwijzingen waren voor actieve nestbouw van vogels met tijdelijk beschermde nesten.

Omdat er op geen enkele manier nest-indicerend gedrag is waargenomen en er geen nesten aanwezig zijn, is het verantwoord om deze bomen te kappen, indien dit snel gebeurt.

Indien de bomen binnen een week gekapt worden, d.w.z. voor 15 april, is overtreding van de Wet natuurbescherming redelijkerwijze uitgesloten.

Indien de kap niet uitgevoerd kan worden voor 15 april, dan zal gewacht dienen te worden met de kap tot na het broedseizoen of zal een hernieuwde schouw noodzakelijk zijn.

Als uit die nieuwe schouw blijkt dat er nog steeds geen nesten aanwezig zijn, dan kan er alsnog gekapt worden.

6 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING

6.1 Ransuil

- Er zijn geen verblijfplaatsen van de ransuil binnen het plangebied zelf. Door de ingreep wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden voor wat betreft verblijfplaatsen van ransuilen.
- Foerageergebieden zijn beschermd als ze van essentieel belang zijn voor het in standhouden van een vaste verblijfplaats. Er is geen vaste verblijfplaats in de omgeving van het onderzoeksgebied, er verdwijnt geen essentieel foerageergebied voor de ransuil.
- Er zijn geen overige beschermde planten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, overige vogels met jaarrond beschermde nesten, en beschermde reptielen aangetroffen waar rekening mee gehouden dient te worden.

6.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermde nesten

- Er zijn op 8 april tijdens de broedvogelschouw geen nesten, of nest-indicerend gedrag van vogels aangetroffen. Indien de coniferen en de overige houtige beplanting voor 15 april 2021 weggehaald worden is overtreding van de Wet natuurbescherming redelijkerwijze uitgesloten.
- Indien er tijdens de werkzaamheden alsnog een bewoond nest wordt aangetroffen, dient het werk te worden stilgelegd en dient gewacht te worden met de werkzaamheden totdat de jongen zijn uitgevlogen.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

7 CONCLUSIES

7.1 Ransuil

Er zijn geen verblijfplaatsen van de ransuil aanwezig binnen, of in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Door de ingreep, d.w.z. het kappen van de coniferen, gaat geen jaarrond beschermde verblijfplaats van de ransuil verloren. Er gaat eveneens geen foerageergebied van de ransuil verloren.

7.2 Broedvogelschouw tijdelijk beschermde nesten

Er zijn op 8 april 2021 geen nesten aangetroffen van vogels met tijdelijke beschermde nesten. Ook zijn op 8 april 2021 geen vogels aangetroffen met nest-indicerend gedrag.

Momenteel zijn er geen broedgevallen aanwezig op de onderzoeks-locatie.

Indien het weghalen van de coniferen en de overige houtige beplanting, plaatsvindt voor 15 april 2021 zal er eveneens geen tijdelijk beschermd nest verloren gaan en zal de Wet natuurbescherming niet worden overtreden.

Indien er echter tijdens de werkzaamheden alsnog een bewoond nest wordt aangetroffen, dient het werk te worden stilgelegd en dient gewacht te worden met de werkzaamheden totdat de jongen zijn uitgevlogen.

